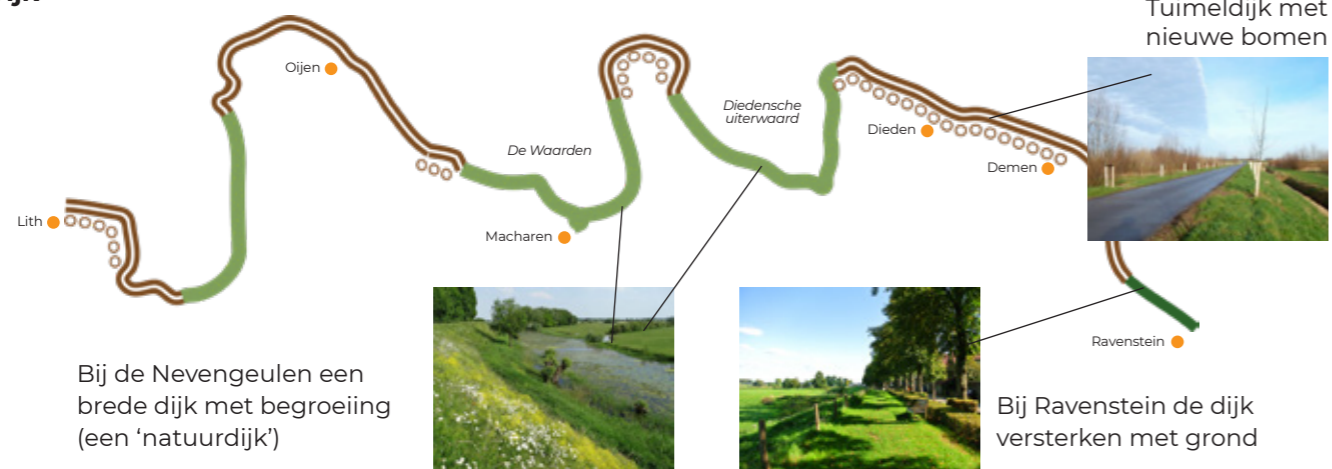

Hoe zien de twee alternatieven eruit?

De alternatieven zijn twee verschillende varianten om het gebied tussen Ravenstein en Lith veiliger en mooier te maken. De alternatieven heten: **alternatief X** en **alternatief Z**. In elk alternatief staat wat we aan de dijk, de uiterwaarden en de nevengeulen kunnen veranderen om het gebied beter te beschermen tegen overstromingen. En welke maatregelen we kunnen nemen om het gebied mooier te maken. Wat zijn de grootste verschillen tussen de alternatieven X en Z?

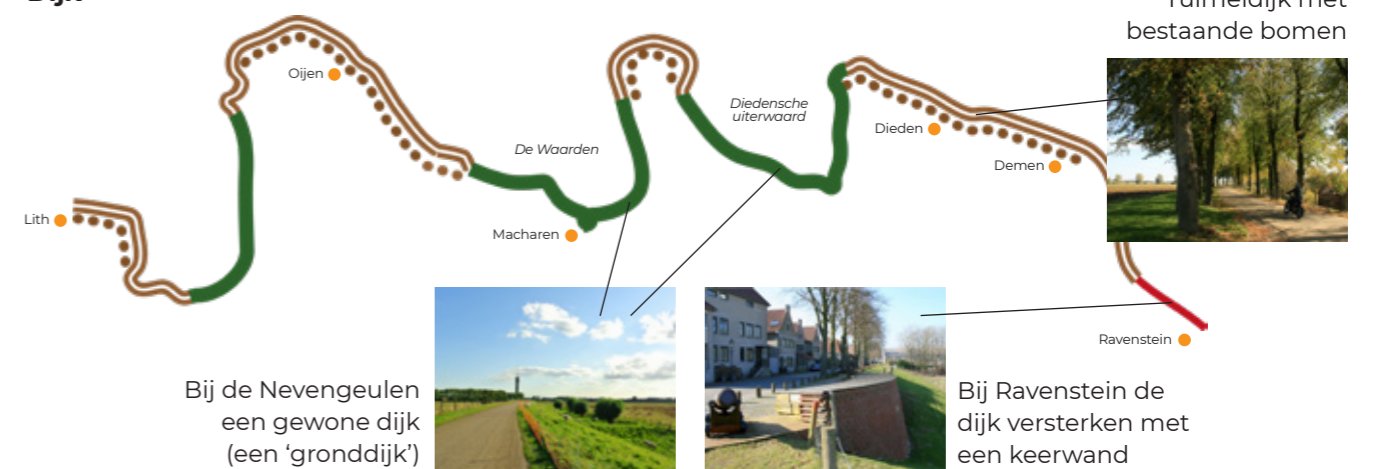
ALTERNATIEF X

Dijk

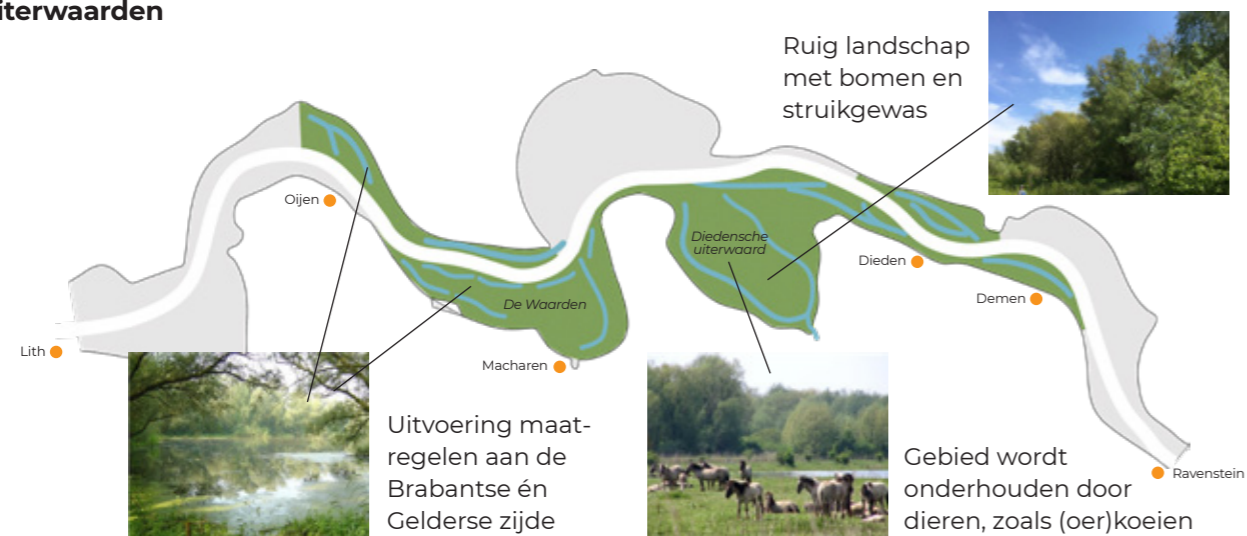

ALTERNATIEF Z

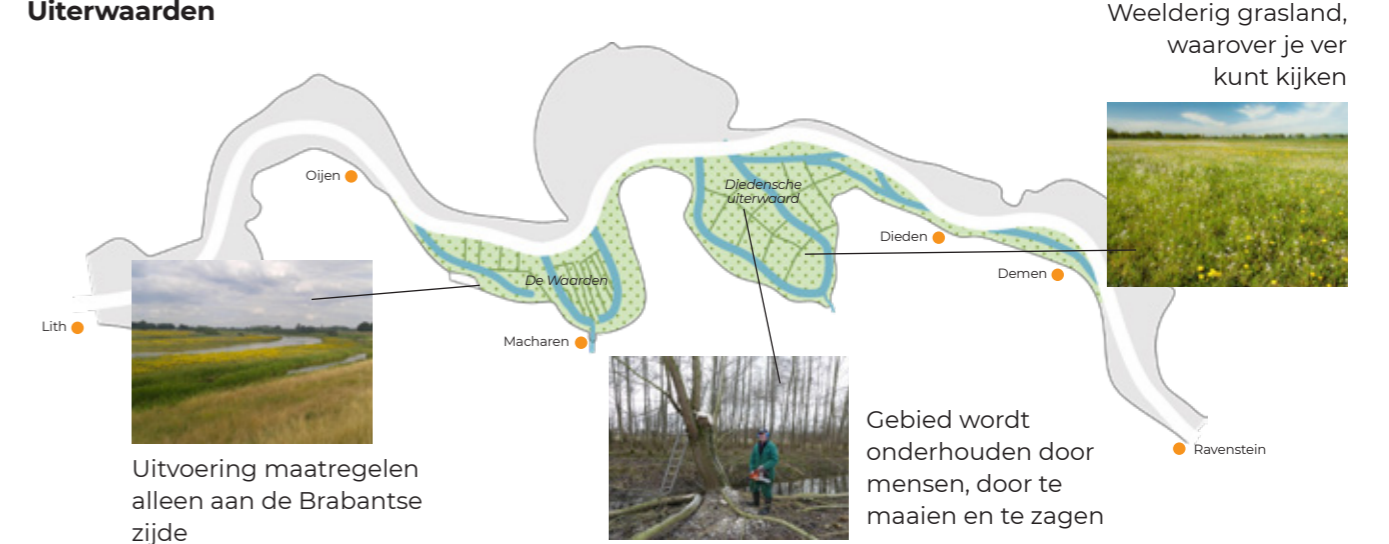
Dijk

Uiterwaarden

Uiterwaarden

Nevengeulen

Nevengeulen

Meanderende Maas

De weg naar het voorkeursalternatief

Meanderende Maas: veiliger, mooier en economisch sterker

Het project Meanderende Maas gaat de dijk tussen Ravenstein en Lith verbeteren, de Maas meer ruimte geven en het gebied ontwikkelen. Dat is nodig om bewoners in Oss en Den Bosch beter te beschermen tegen overstromingen. Hier zijn nieuwe wettelijke veiligheidsnormen voor. De waterveiligheid vergroten we door de dijk te versterken en de rivier te verruimen. Tegelijkertijd willen we de economie, natuur, recreatie en cultuurhistorie sterker maken. Aan de Brabantse én aan de Gelderse kant van de Maas.

Voordelen

Eind 2019 moet het voorkeursalternatief voor Meanderende Maas af zijn. Dit is een plan met maatregelen waarmee we het gebied beschermen tegen overstromingen. Naast de veiligheidsmaatregelen, staan er maatregelen in die het gebied mooier maken. Want de projectpartners van Meanderende Maas verwachten dat dit veel voordelen oplevert. Ook voor de economie. Zo trekt een aantrekkelijk gebied meer toeristen en zorgt het ervoor dat mensen hier graag willen wonen, werken en ondernemen.

Intensief meedenken

Om te komen tot een voorkeursalternatief, hebben we samen met mensen in de omgeving en onze projectpartners verkend hoe de veiligheidsmaatregelen kunnen samengaan met het verbeteren van natuur, recreatie, cultuurhistorie en economie. In de werkplaatsen heeft een groep van 40 bewoners intensief meegedacht over de plannen. Ook andere bewoners hebben hun zorgen en ideeën met ons gedeeld. Bijvoorbeeld via informatieavonden, inloopochtenden en via de website. Daarnaast hebben we onderzoek gedaan naar de grond in het gebied. Vanuit deze verkenning hebben we zes mogelijke alternatieven ontwikkeld. U kunt deze vinden op onze website.

Stuurgroep stelt vast

Deze zes mogelijke alternatieven zijn voorgelegd aan de Stuurgroep Meanderende Maas. Hierin zitten bestuurders van alle projectpartners: Waterschap Rivierenland en Waterschap Aa en Maas, de gemeenten Oss, Wijchen en West Maas en Waal, de provincies Noord-Brabant en Gelderland, Natuurmonumenten, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en Rijkswaterstaat. Zij hebben de 6 mogelijke alternatieven vastgesteld.

Twee alternatieven

Vanuit deze zes mogelijke alternatieven hebben we twee alternatieven samengesteld. In de twee alternatieven staan maatregelen, die het beste ervoor zorgen dat de doelen voor dijkversterking, rivierverruiming en gebiedsontwikkeling worden gehaald. Ook hebben we de haalbaarheid van de maatregelen onderzocht. Zijn deze maakbaar en betaalbaar? Daarnaast hebben we een eerste onderzoek gedaan naar effecten op bijvoorbeeld natuurontwikkeling, archeologie en cultuurhistorie. Hoe de twee alternatieven eruit zien, kunt u bekijken op de achterkant van deze factsheet. U kunt ook reageren op de alternatieven via de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Zie het groene kader op deze pagina.

Wordt één van de alternatieven het voorkeursalternatief?

Alle maatregelen in de alternatieven gaan we verder onderzoeken en uitwerken. De beste maatregelen zetten we in het voorkeursalternatief. We kunnen dus maatregelen uit alternatief X én uit alternatief Z in het voorkeursalternatief plaatsen.

Het voorkeursalternatief

De maatregelen in de twee alternatieven gaan we in 2019 verder onderzoeken. Zo bekijken we welke maatregelen het beste de projectdoelen behalen en het meest haalbaar, betaalbaar en minst belastend zijn voor het milieu. Samen met de projectpartners en de bewoners (in onder meer de werkplaatsen) ontwikkelen we het voorkeursalternatief. Aan het eind van 2019 stelt de Stuurgroep het voorkeursalternatief vast.

Start werkzaamheden

Van 2020 tot en met 2022 gaan we het voorkeursalternatief verder uitwerken. Ook doorlopen we bestuurlijke besluitvormingsprocedures en selecteren we een aannemer. In 2023 starten naar verwachting de werkzaamheden. In 2028 is het project afgerond.

Milieueffecten

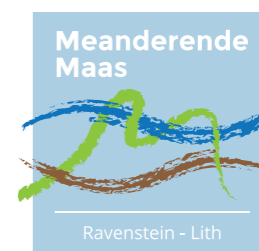
De maatregelen van project Meanderende Maas kunnen effecten op het milieu hebben. Daarom starten we de procedure van milieueffectrapportage. Als eerste stap in deze procedure hebben we de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gemaakt. Daarin staat wat we gaan onderzoeken en hoe we dat doen.

Waar kunt u de notitie vinden?

Wilt u de notitie lezen? Ga naar de website www.meanderendemaas.nl/documenten.

Zienswijze indienen

Heeft u nog aanvullingen op de notitie? Mist u bijvoorbeeld onderwerpen? Dien dan uw zienswijze in bij de provincie Noord-Brabant via www.brabant.nl/terinzage.

Meer informatie?

Kijk op www.meanderendemaas.nl en neem een gratis abonnement op onze nieuwsbrief. We zijn ook te volgen op Twitter, Facebook en Instagram: @MeanderendeMaas.